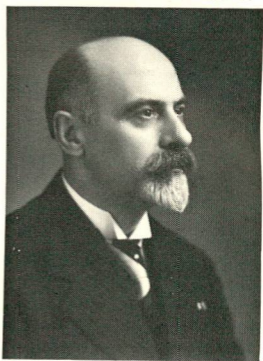

MARCK, Hendrik, katholiek politicus (Mechelen 1 oktober 1883 - Berchem-Antwerpen 11 april 1957).

Behaalde het doctoraat in de Rechten aan de Katholieke Universiteit te Leuven (1907), waarna hij zich liet inschrijven bij de balie van Antwerpen. Reeds toen was hij actief in de sociale beweging in het Antwerpse, stichtte de Christelijke Fabriekswerkersbond en werd in 1907 voorzitter

van de toen opgerichte Federatie van Christelijke Dokwerkersbonden. Hij nam deel aan de Eerste Wereldoorlog. In december 1918 werd hij (ter vervanging van E. de Meester en in december 1919 ter vervanging van A. van de Perre) volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Antwerpen. Hij bleef dit mandaat bekleeden tot zijn dood. Hij werd voorzitter van de christelijk-democratische kamergroep en was van juni 1936 tot november '37 eerste ondervoorzitter van de Kamer. Tevens was hij van oktober 1926 af gemeenteraadslid en van

januari 1927 tot november '37 eerste schepen, belast met het onderwijs van de gemeente Berchem-Antwerpen. In november 1937 werd hem het departement van Verkeerswezen toevertrouwd, dat in mei 1938 departement van Verkeerswezen, PTT en NIR werd. In februari 1939 ging hij over naar het ministerie van Openbare Werken. Van april 1939 tot januari 1940 was hij opnieuw minister van Verkeerswezen, PTT en NIR. Na de Tweede Wereldoorlog werd Marck aangesteld tot quaestor van de Kamer (1946-'57) en werd hij voorzitter van het College van Quaestoren. In 1950 werd hij gekozen tot voorzitter van de Interparlementaire Unie voor Toerisme.

In Marcks parlementaire activiteit waren sociale aangelegenheden (statuut van zeelieden, onderwijzers, bedienden) en het leger twee belangrijke punten. Hij trad vaak op als verslaggever van de legerbegroting, het legercontingent, de militiewet. Bovendien maakte hij deel uit van de Gemengde Militaire Commissies, opgericht in 1924, '27, '36 en '46. Marck werd onmiddellijk een vooraanstaand en, o.m. blijkens de notulen van deze fractie, strijdbaar lid van de Katholieke Vlaamsche Kamergroep, die hem eind 1926 belastte met de voorbereiding van een wetsvoorstel betreffende het taalgebruik in het leger. Als minister van Verkeerswezen droeg hij bij tot het vestigen van het taalevenwicht in de raad van beheer van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.

In Vlaams opzicht is evenwel het belangrijkste dat hij tot stand gebracht heeft de wet op het taalgebruik bij het gerecht (15 juni 1935), door het Rechtskundig Weekblad terecht de wet-Marck genoemd. Reeds in 1931 had hij hierover een referaat gehouden op het congres van de Katholieke Vlaamsche Landsbond. Als verslaggever van de Kamer kreeg hij vervolgens de opdracht een tekst uit te werken, gebaseerd op drie ingediende voorstellen tot regeling van het taalgebruik bij het gerecht. Ondanks sterk verzet, vooral uitgaande van de Brusselse balie en magistratuur, verdedigde hij met taai doorzettingsvermogen zijn ontwerp, dat de grondslag werd van de laatste en, dank zij de aangebrachte sancties, wellicht de beste van de grote taalwetten van de jaren dertig.

In juni 1952 werd hij benoemd tot voorzitter van de Gemengde Militaire Commissie, belast met de studie van het taalprobleem in het leger, die de stoot gaf tot de herziening van de wet op het taalgebruik in het leger (d.d. 30 juli 1955). In 1956

werd hij voorzitter van de Commissie voor Taalin-
spectie bij het Leger, bij deze wet ingesteld.

WERKEN : *De vervlaamsching van het gerecht*, in *Katholieke Vlaamsche Landsbond. Twaalfde Congres 1-2 oogst 1931*, Brussel (1931, p. 13-19); - *Het gansche Vlaamsche vraagstuk*, in *De Vlaamsche Gids* (1931, p. 109-117); - *Hervorming of afschaffing van het parlementair regeringsstelsel*, in *Rechtskundig Weekblad* (4 november 1934, kol. 222-224); - *De Kamer van Volksvertegenwoordigers als rechtsmacht*, in *Rechtskundig Weekblad* (26 oktober 1947), kol. 178-179); - *Het ontstaan en de toepassing van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken*, in *Rechtskundig Weekblad* (9 oktober 1955, kol. 161-174).

LITERATUUR : M. Basse, *De Vlaamsche Beweging van 1905 tot 1930*, II (1933); - H. Marck, in *Pourquoi Pas ?* (17 november 1933, p. 2807-2809); - H. Höjer, *Le régime parlementaire belge de 1918 à 1940* (1946); - Mr. Hendrik Marck, in *Rechtskundig Weekblad* (28 april 1957, kol. 1585-1586); - Ph. van Isacker, *Tussen staat en volk* (1953); - R. Victor, *Schets ener geschiedenis van de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen, 1885-1960* (1960); - K. van Isacker, *Meesters en huurlingen* (1962); - K. van Isacker, *De Antwerpse dokwerker* (1963); - Th. Luykx, *Bijdrage tot de geschiedenis van de economische bewustwording van Vlaanderen*, met medewerking van M. Lamberty en F. Wildiers (1967); - H. J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, II-IV (1969); - A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave); - *75 jaar A.C.V. Antwerpen* (1971).

WIM VAN DEN STEENE